

ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ ΧΩΡΑ ΗΡΩΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΑΓΙΩΝ

Καππαδοκία ονομάζεται ή περιοχή που βρίσκεται μεταξύ του Εύφρατη ποταμού (ανατολικά) και του Άλυ ποταμού (δυτικά). Προς βορρά έχει την Παφλαγονία και κυρίως τον Πόντο ενώ προς το νότο έχει την Κιλικία και την όροσειρά του Ταύρου. Λόγω της θέσεώς της εύρσκεται πάνω στον άξονα των δρόμων που ενώνουν την Μικρά Ασία, την Ανατολία και τη μέση Ανατολή. Η θέση της λοιπόν είναι στρατηγική γι' αυτό υπήρξε πέρασμα όλων των κατακτητών και πεδίο σκληρών ανταγωνισμών μ' αποτέλεσμα να είναι από τις πιο αίματοβαμμένες περιοχές του κόσμου.

Η Καππαδοκία υπήρξε από τις πιο έκλεκτες επαρχίες του Βυζαντινού κράτους. Φημισμένη για τα ωραία της άλογα, το ήφαιστιογενές της έδαφος, τα καταπληκτικά και πανέμορφα της τοπία, τους πανύψηλους βράχους της, τα λαξευτά σπίτια και δημόσια κτίρια, τα λαξευτά μοναστήρια και άσκητήρια, τους λαξευτούς της ναούς. Φημισμένη για τις υπόγειες, δαιδαλώδεις, και πολυώροφες πολιτείες της με την πρωτότυπη αρχιτεκτονική και τα θαυμαστά στατικά δεδομένα' τις μηχανολογικές τους επινόησεις και τα πρωτότυπα συστήματα άερισμού και επικοινωνίας' που κλείνανε την είσοδό τους με μια τεράστια μυλόπετρα για να μη τους βρίσκουν οι άλλεπάλληλοι έπιδρομείς. Φημισμένη και για τους αυτοκράτορες και στρατηγούς που ανέδειξε, τους θεοσοφιστές (Άπολλώνιος ο Τυανεύς 1ος αιών μΧ), τους γεωγράφους και περιηγητές (Παυσανίας και Στράβων 2ος αιών μΧ.), τον ίατρο Άρεταίο (2ος αιών μΧ), τους σοφιστές και καθηγητές των Άθηνών Ίουλιανό και Προαιρέσιο(4ος αιών μΧ.). Φημισμένη όμως και για τους μάρτυρες, τους έκκλησιαστικούς πατέρες και διδασκάλους, τους αναρίθμητους άγιους. Διότι δέχθηκε τον χριστιανισμό μόλις εκείνος έμφανίσθηκε.

Ο απόστολος Πέτρος αναφέρει την Καππαδοκία στους αποδέκτες της πρώτης του έπιστολής μαζί με τις επαρχίες του Πόντου, της Γαλατίας, της Ασίας, και της Βιθυνίας. Πιθανόν να κήρυξε στη νότιο Καππαδοκία και ο απόστολος Παύλος κατά την δευτέρα περιοδεία του. Νωρίτερα ή Καππαδοκία αναφέρεται κατά την ήμέρα της Πεντηκοστής (Πράξ.2,9). Καππαδόκες μάρτυρες όπως ο άγιος Γεώργιος, ο άγιος Μάμας, οι άγιοι μάρτυρες Εύέλπιστος, Όρέστης, Γόρδιος, Θεόδοτος, Θεόδωρος, Ρουφίνα, ο Ίωάννης ο Ρώσος του οποίου το τίμιο λείψανο φέρανε οι άδελφοί πρόσφυγες από το Προκόπι στην Εύβοια και τόσοι άλλοι ποτίζουν με το αίμα τους την φυτεία του χριστιανισμού. Μεγάλοι θεολόγοι στηρίζουν με τη διδασκαλία και την ποιμαντική τους την Έκκλησία.

Μέγας Βασίλειος, Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, Γρηγόριος ὁ Νύσσης, Ἀμφιλόχιος Ἴκονίου, Ἀστέριος Ἀμασειάς, Φίρμος Καισαρείας, ὁ ἅγιος πατριάρχης Ἱεροσολύμων Ἀλέξανδρος, ὁ ἅγιος Φιρμιλιανὸς ἐπίσκοπος Καισαρείας, ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ φωτιστῆς τῶν Ἀρμενίων, ὁ ἅγιος Γρηγόριος ἐπίσκοπος Νεοκαισαρείας καὶ τόσοι ἄλλοι. Ὁ Ἀρσένιος ὁ Καππαδόκης, ὁ γέροντας τοῦ πατρὸς Παΐσιου τοῦ ἀγιορείτου, ὅπως καὶ ὁ ἴδιος ὁ πατὴρ Παΐσιος κατάγονται ἀπὸ τὰ Φάρασα τῆς Καππαδοκίας ἢ ὁποῖα δὲν ἔπαυσε νὰ ἀναδεικνύει ἀγίους μέχρι καὶ τὸν ξεριζωμὸ τῶν Ἑλλήνων τὸ 1924.

Γιὰ νὰ ἐννοήσουμε πόσο ἥρωες, μάρτυρες, καὶ ἅγιοι ὑπῆρξαν οἱ Καππαδόκες πρέπει νὰ θυμηθοῦμε ὅτι ἡ Καππαδοκία ὑποδουλώθηκε στοὺς Σελτζούκους Τούρκους τὸ 1071 μὲ τὴν ἧττα τῶν Βυζαντινῶν στὸ Μαντζικέρτ. Ἀπὸ τὴν στιγμή ἐκείνη ἡ Καππαδοκία μαζί μὲ τὴν ἐπαρχία τῆς Ἀρμενίας χάθηκε ὀριστικὰ γιὰ τοὺς Βυζαντινοὺς. Ὁ Μανουὴλ Κομνηνὸς θὰ προσπαθῆσει ν' ἀνακτήσει τὰ χαμένα ἐδάφη τὸ 1176 στὸ Μυριοκέφαλο ἀλλὰ ἡ ἧττα του θὰ ὀριστικοποιήσει τὴν ἀσέληνη νύχτα τῆς δουλείας. Ἐκτοτε συνεχεῖς προελάσεις καὶ ἐπιδρομὲς Μογγόλων, Μαμελούκων, Τουρκομάνων, καὶ Ὀθωμανῶν θὰ καταστήσουν ἀφόρητη τὴν ζωὴ τῶν χριστιανικῶν πληθυσμῶν. Τὸ 1476 ἡ Καππαδοκία περνᾷ ὀριστικὰ στὰ χέρια τῶν Ὀθωμανῶν Τούρκων.

Καὶ τώρα ἄς σκεφθοῦμε' ἀπὸ τὸ 1071 ποὺ ὑποδουλώθηκε ἡ Καππαδοκία στοὺς Σελτζούκους Τούρκους καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ 1476 στοὺς Ὀθωμανοὺς μέχρι τὸ 1924 ποὺ ἀναχώρησαν οἱ τελευταῖοι Ἑλληνες Καππαδόκες περάσανε 853 χρόνια! Οἱ ἱστορικοὶ δέχονται ὅτι καὶ πρὶν τὴ μάχη τοῦ Μαντζικέρτ ὀρισμένες περιοχὲς τῆς Καππαδοκίας εἶχαν χαθεῖ γιὰ τοὺς βυζαντινοὺς καὶ σ' αὐτὲς ἡ δουλεία φθάνει καὶ τὰ 900 χρόνια! Τέτοια μακρόχρονη δουλεία καμμία ἑλληνικὴ περιοχή δὲν ἀντιμετώπισε. Μόνο ἡ ἐπίσης μαρτυρικὴ καὶ πολύπαθη καὶ ἁγία νῆσος τῆς Κύπρου φθάνει τὰ 768 χρόνια σκλαβιάς, ἀπὸ τὸ 1191 μέχρι τὸ 1959 ποὺ ἐλευθερώθηκε. Λατῖνοι καὶ Ἑνετοί(379 χρόνια), Τοῦρκοι(308 χρόνια), καὶ Ἄγγλοι(81 χρόνια) ἦταν οἱ κατακτητὲς της, μὲ χειρότερους καὶ σκληρότερους τοὺς Λατίνους κατὰ τὴν κυριαρχία τῶν ὁποίων οἱ ἀδελφοὶ Κύπριοι φτύσανε ὄχι μόνο αἷμα ἀλλὰ καὶ τὸ γάλα τῆς μάνας τους.

Κομπορρημονοῦμε ἐμεῖς στοὺς πανηγυρικοὺς τῆς 25ης Μαρτίου γιὰ τὸ πὼς ἀντέξαμε τὰ 400 χρόνια δουλείας (ἡ νότιος Ἑλλάδα) καὶ τὰ 500 (ἡ βόρειος Ἑλλάδα) καὶ καλὰ κάνουμε' ἀλλὰ νὰ θυμώμαστε τὶς μαρτυρικὲς περιοχὲς ποὺ προαναφέραμε ποὺ τὸ χῶμα τοὺς ἔχει ὡς κύρια συστατικά του τὸ αἷμα, τὸ μαῦρο δάκρυ, τὰ πολτοποιημένα ἀπὸ τὰ μαρτύρια καὶ καμένα ἀπὸ τὴν φωτιὰ τίμια ὅστ'α καὶ λείψανά τους. Ἦταν τόσο μακρόχρονη ἡ δουλεία τῶν Καππαδοκῶν καὶ τόσο ἀφόρητες οἱ πιέσεις ποὺ χάσανε καὶ τὴ γλῶσσα τους. Μιλοῦσανε τὰ «καραμανλίδικα» ποὺ ἦταν τουρκικὰ ποὺ τὰ γράφανε μὲ ἑλληνικοὺς χαρακτῆρες. Ἀναφέρουν οἱ ἱστορικοί, ὅτι τὸ 1477 ὑπάρχει Καππαδοκικὴ κοινότητα στὴν Κωνσταντινούπολη μὲ 384 οἰκογένειες οἱ ὁποῖες μιλοῦν τουρκικὰ, ἀκόμη καὶ στὴ θεία λειτουργία, ποὺ τελοῦν στὸν ἅγιο Κωνσταντῖνο στὰ Ψωμαθειά. Κάποιοι θὰ τοὺς κατηγορήσουν' ἄς θυμηθοῦν ὅμως, ὅτι εἶχαν περάσει ἤδη ἀπὸ τὸ 1071 ποὺ ἔγινε ἡ μάχη τοῦ Μαντζικέρτ 406 χρόνια ἀφόρητης σκλαβιάς στοὺς Σελτζούκους, ὑφιστάμενοι συγχρόνως τὶς ἐπιδρομὲς ἀγρίων νομαδικῶν φυλῶν ποὺ προαναφέραμε, μὲ ἀποτέλεσμα τουλάχιστον στὰ ἀστικὰ κέντρα νὰ ἀποτελοῦν τὴν μειοψηφία ἐν μέσω τῶν ἀγρίων πιστῶν τῆς ἐρυθρᾶς ἡμισελήνου. Χάσανε λοιπὸν καὶ τὴ γλῶσσα τους.

Δὲν χάσανε ὅμως τὴν ὀρθόδοξη πίστη τους καὶ τὸν ἑλληνισμό τους.

Αὐτὰ ποὺ κρατήσανε οἱ Καππαδόκες ἐν μέσω φρικτῶν μαρτυρίων καὶ ἀγώνων καὶ κατατρεγμῶν ἃς φροντίσουμε μὴ τὰ χάσουμε ἐν μέσω τῆς εὐημερίας, τῆς εὐμάρειας, καὶ τῆς ραστώνης ποὺ διακρίνει τὴν ἐποχὴ μας. Καὶ θὰ τὸ πετύχουμε αὐτὸ ἐὰν μνημονεύουμε τῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν τῶν ἀειμνήστων αὐτῶν προγόνων μας, τοὺς θαυμάζουμε, τοὺς ζηλεύουμε καὶ προσπαθοῦμε νὰ τοὺς μιμηθοῦμε.

Δυστυχῶς ὅμως τὸ ἀντίθετο συμβαίνει. Τὰ σχολικὰ βιβλία τῆς ἱστορίας μας ἀποσιωποῦν ἢ διαστρέφουν ἱστορικὰ γεγονότα. Ἡ θρησκεία μας δὲν θεωρεῖται πλέον στοιχεῖο τῆς ταυτότητάς μας. Τὰ καινούργια διαβατήρια δὲν ἔχουν οὔτε μία εἰκόνα ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν Ἑλλήνων στὴν περίοδο τῆς τουρκοκρατίας, ἐνῶ τὴν ὑπερχιλιετὴ περίοδο τοῦ Βυζαντίου τὴν παρουσιάζουν μόνο μὲ δυὸ εἰκόνες ποὺ ἔχουν τὴ μονὴ Σιμωνόπετρας τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ τῆς ἁγίας Σοφίας τοῦ Μυστρά, ἀπὸ τίς ὁποῖες ὅμως ἀφαιρέθηκε τεχνηέντως ὁ σταυρὸς ἀπὸ τὸν τροῦλλο τῶν ἐκκλησιῶν! Δηλαδή ἐπειδὴ τυχαίνει τὰ κτίσματα νὰ εἶναι ναοὶ τῆς Ὁρθοδοξίας βγάλαμε τὸ σύμβολο τοῦ χριστιανισμοῦ. «Πρὸς Θεοῦ ὄχι θρησκευτικά» ποὺ ἔλεγε ὁ ἀείμνηστος Παπαδιαμάντης εἰρωνευόμενος τοὺς κομπλεξικοὺς Ἑλληνας τῆς ἐποχῆς του. Κυριαρχοῦν τὰ μνημεῖα ἀπὸ τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα, γιατί «εἴμαστε κατ' εὐθεΐαν ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων». Καὶ μὴ χειρότερα...

ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΑΠ. ΒΑΔΡΑΧΑΝΗΣ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ